

září 2015

Čtvrté kolo sbírky Místo pro přírodu ukončeno – jedeme dál!

V rámci ukončování čtvrtého kola veřejné sbírky Místo pro přírodu proběhlo na přelomu jara a léta několik dalších výkupů pozemků. Zápasili jsme s různými administrativními problémy, jako jsou vlastníci dlouhodobě žijící v zahraničí či majitel s propadlým občanským průkazem, proto se všechno oproti

*Z Dne pro přírodu na Bělé
– zhruba dvacítka dobrovolníků zde koncem
června kosila louky a uklízela pokosenou trávu*

původním představám trochu pozdrželo. Každopádně v tuto chvíli již jsou i poslední výkupy čtvrtého kola Místa pro přírodu zdárně zapsány v katastru nemovitostí. Od posledních Dárcovských listů přibylo dalších 3,2 hektarů. Je to jeden pozemek na Bělé (0,27 ha), dva pozemky na Kamenci (0,28 ha), dva pozemky na Vlčím hrdle (0,92 ha; přičemž jeden z vykoupěných pozemků má výměru pouhých 5 metrů čtverečních - nesporně "největší" výkup v dějinách kampaně :-)) a hlavně dvě zbrusu nové lokality, o kterých se dočtete podrobněji níže.

Od 17. září sbírka Místo pro přírodu

pokračuje! Opět od nuly, takže děkujeme předem za jakoukoli podporu. Číslo účtu se nemění - 9999922/0800.

A ještě jedna dobrá zpráva; vzhledem k tomu, že se v mezidobě změnil zákon o veřejných sbírkách, není tentokrát Místo pro přírodu povoleno na tři roky, ale již na dobu neurčitou. Takže pokud se časem legislativa opět nezmění, byla toto poslední vynucená „vyúčtovací pauza“.

Hořečková stráň u Vřešтова

Na první pohled nenápadná loučka o výměře cca 0,36 ha nedaleko Velkého Vřešтова v Podkrkonoší patří k nejvýznamnějším botanickým lokalitám regionu. Kromě hořečku nahořklého, jehož výskyt dal lokalitě jméno, zde roste například krásný „chlupatý“ kriticky ohrožený čistec německý, zajímavý kříženec pcháče bezlodyžného a zelinného, nazývaný pcháč tuhý (jeden z nemnoha našich bíle kvetoucích pcháčů) či dvě „běžnější“ orchideje - vemeník dvoulistý a krušík široolistý. Za pozornost stojí i teplomilné druhy hmyzu, zejména cikáda chlumní, soumráčník slézový, ostruháček švestkový či okáč strdivkový, pro nějž je Hořečková stráň poslední lokalitou v regionu.

Kolem roku 2000 proběhl pokus o zalesnění lokality smrkem, který však byl zmařen „dosud neznámým pachatelem“. O pár let později došlo k dohodě mezi zástupcem devíti spolumajitelů a Velkojaroměřským pozemkovým spolkem, byl zlikvidován rozrůstající se nálet a louka začala být opět kosena. Pro zajištění trvalé ochrany byla nyní Hořečková stráň vykoupěna.

čistec německý

Rybník u Jersína

Do portfolia Místa pro přírodu přibyl i první rybník. Leží na Kouteckém potoce nedaleko Jersína (prozatím pátráme, zda nemá nějaké historické jméno; pokud nic nenajdeme, tak mu nějaké pěkné vymyslíme sami). Jde o jeden z posledních biologicky cenných, intenzivním rybářstvím nezničených rybníků na Jihlavsku. Bylo zde pozorováno velké množství blatnic, rosníček, skokanů hnědých a krátkonohých a čolků obecných, v menší míře pak i čolků horských. Na rybník mimo jiné pravidelně zalétává čáp černý. Zajímavá je i vegetace obnaženého dna, která se zde objevuje při vypuštění rybníka (blatěnka vodní, úpory aj.)

rybník na Kouteckém potoce u Jersína

Vykoupené pozemky o výměře 1,16 ha zahrnují vlastní rybník s hrází a malý kousek břehu.

Koně v Jindřišském údolí

Louky v nivě Jindřišského údolí byly tradičně paseny. Po vykoupení lokality jsme se pokusili vrátit tam ve spolupráci s místním zemědělcem pastvu ovcí. Ta však opakovaně narážela na problémy, kdy kdosi z důvodů, které nám nejsou doteď zcela jasné, opakovaně ovce vypouštěl z ohradníků a dokonce na ně

pastva koní v Jindřišském údolí

několikrát poštvál psy; zkrátka dělal vše pro to, aby pastvu v údolí znemožnil. Vrcholem bylo v roce 2013 sedm potrhaných ovcí, takže loni již ovce do údolí vyhnány nebyly. Pro letošek jsme zkusili ve spolupráci s jiným místním chovatelem pastvu koní. Jaké jsou první zkušenosti? „Koně jsou tak velcí, že je psi nepotrhnají a nikdo je nepouští. Ale musí se každý den zahánět do »domácí ohrady«, takže je s tím víc práce. Zase ale není potřeba pást tak dlouho, koně pasou rychleji a efektivněji než ovce, takže stačí cca 10 dní začátkem léta a pak ještě jednou začátkem podzimu. Vypadá to jinak než po ovcích, ale možná i lépe, minimálně v mokřadních

lokalitách. Také lépe pasou »rákosové« porosty. Takže víceméně spokojenost,“ říká k tomu Petr Hesoun z pozemkového spolku Hamerský potok.

Boj o Opičák nekončí

Různé urbanistické nápady, jak „využít“ okolí Opičáku, neberou konce. V aktuálně projednávané územní studii se sice již nenavrhuje silnice přímo přes Opičák (to už se nám snad podařilo s definitivní platností „sestřelit“), ale obklíčení lesíku další zástavbou (průmyslovou zónou) a komunikací (s předpokladem stažení sem nákladní dopravy) i z poslední dosud volné strany také není pro lokalitu nijak příznivé. Samozřejmě jsme podali proti studii námítku s podrobnou argumentací, jelikož zde však již nejsou přímo dotčena naše vlastnická práva, jsme v obtížnější situaci. Pokud jste někdo z Liberce, sledujte prosím dění kolem územní studie „Růžodol I – Partyzánská – Ostašovská“ a pomozte nám (respektive Opičáku) i hlasem občanským.

Veškeré informace o průběhu sbírky i dění kolem vykoupených lokalit i nadále najdete na webu www.mistoproprrodu.cz a na facebookovém profilu www.facebook.com/mistoproprrodu.